

**BIJLAGE 1: Best Practices «Het adequaat bijhouden van de bevolkingsregisters
& De preventie en bestrijding van fictieve domiciliëringen»**

1	<p><u>De gemeenteraad stelt bij verordening de nadere regels vast volgens welke het woonstonderzoek ingesteld wordt en het verslag betreffende de inschrijvingen en afvoeringen van ambtswege wordt opgemaakt.</u></p> <p>Hoewel de gemeente bij verordening de nadere regels moet vastleggen volgens welke de woonstonderzoeken ingesteld moeten worden (artikel 10 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister), hebben mijn diensten een model van verslag uitgewerkt dat bij woonstonderzoeken door de wijkpolitie gebruikt kan worden. Dit model van verslag van woonstvaststelling is opgenomen in Deel I, punt 81 van de Algemene Onderrichtingen van 1 juli 2010 betreffende het houden van de bevolkingsregisters. Het is de bedoeling om een grotere eenvormigheid te creëren in de wijze waarop de wijkpolitie de woonstonderzoeken verricht.</p> <p>Het model van verslag vermeldt de essentiële elementen die tijdens het woonstonderzoek gecontroleerd moeten worden, namelijk de identificatiegegevens, het woningtype, de gezinssamenstelling, de feitelijke elementen die de vaststelling van de reële verblijfplaats bewijzen of weerleggen en de feitelijke elementen betreffende de (niet-)inschrijving van een niet-ontvoogde minderjarige.</p> <p>Dit model van verslag voorziet eveneens in een nauwkeurige beschrijving van de uitgevoerde controles en een voldoende gemotiveerde conclusie.</p> <p>Er moet vastgesteld worden dat veel gemeenten nog niet beschikken over dergelijke verordening of dat hun verordening verouderd is. Met het oog op een correcte en coherente registratie van de adressen en van de gezinssamenstelling van de burgers in de bevolkingsregisters, is het bestaan van zo'n verordening of de eventuele actualisering ervan, alsook een nauwgezet toezicht op de werkelijke naleving van deze verordening, een onontbeerlijk instrument in de strijd tegen de domiciliefraude.</p>
2	<p><u>De gemeenteraad moet bij verordening de nummering van gebouwen vastleggen.</u></p> <p>Het is belangrijk dat de nummering van de woningen en appartementen op eenvormige en coherente wijze gebeurt. Hoewel de nummering van gebouwen op zich als dusdanig een gemeentelijke bevoegdheid is, moet rekening gehouden worden met de richtlijnen die u kan terugvinden in Deel I, punt 19, b) van de Algemene Onderrichtingen van 1 juli 2010 betreffende het houden van de bevolkingsregisters. Uit een recente rondvraag bij de gemeenten is gebleken dat slechts een klein aantal gemeenten een verordening betreffende de nummering van de woningen voorhanden heeft. Teneinde een correcte registratie van de adressen en van de gezinssamenstelling te garanderen, is het ten zeerste aanbevolen dat de gemeenten over een dergelijke verordening zouden beschikken.</p> <p>Er moet tevens benadrukt worden dat binnen appartementsgebouwen de bewoners van verschillende appartementen, die afzonderlijke gezinnen vormen, ingeschreven moeten worden onder aparte huisnummers.</p> <p>Indien een woonhuis door meerdere gezinnen bewoond wordt, moeten bijkomende huisnummers toegekend worden, behalve in de specifieke gevallen van «zorgwonen» of «collectief wonen» (cf. Deel I, punt 14, b) van de Algemene Onderrichtingen van 1 juli 2010 betreffende het houden van de bevolkingsregisters).</p>

3	<p><u>De woonstonderzoeken moeten snel uitgevoerd worden</u> (in principe binnen de 8 werkdagen na de aangifte van adreswijziging door de burger) <u>en de resultaten van dat onderzoek moeten zo snel mogelijk meegedeeld worden aan de Dienst Bevolking van de gemeente.</u></p> <p>In geval van verandering van verblijfplaats moet de echtheid van de hoofdverblijfplaats ter plaatse nagegaan worden. Deze controle moet systematisch gebeuren, zelfs in geval van een adreswijziging binnen dezelfde gemeente ('interne mutaties'). Dit onderzoek moet grondig gebeuren en de personen die eraan meewerken, moeten kennis hebben van het begrip 'hoofdverblijfplaats'. De kwaliteit van de onderzoeken teneinde de hoofdverblijfplaats te bepalen, is van cruciaal belang om fictieve domiciliëringen te vermijden.</p> <p>Er moet verwezen worden naar Deel I, punt 81 van de Algemene Onderrichtingen van 1 juli 2010 betreffende het houden van de bevolkingsregisters.</p>
4	<p><u>De burger die van verblijfplaats verandert, moet persoonlijk aangetroffen worden op het nieuwe adres van zijn/haar hoofdverblijfplaats.</u></p> <p>Soms zijn meerdere bezoeken van de lokale politie noodzakelijk. Het onderzoek met het oog op de bepaling van de echtheid van de hoofdverblijfplaats mag dus niet telefonisch gebeuren. Dit onderzoek mag evenmin afgesloten worden op basis van een gewone verklaring van de betrokken burger (op het politiebureau bijvoorbeeld).</p>
5	<p><u>Een goede samenwerking tussen de Dienst Bevolking van de gemeente en de lokale politie is noodzakelijk</u> teneinde de doelstellingen correct te kunnen vastleggen en ze te kunnen verwezenlijken, met name met betrekking tot de controle van de echtheid van de hoofdverblijfplaats, de permanente controle van de verblijfssituaties en de naleving van de procedure voorafgaand aan een beslissing van het College van Burgemeester en Schepenen tot afvoering of inschrijving van ambtswege, zodat de bevolkingsregisters nauwkeurig bijgehouden worden. Dagelijkse contacten tussen de politie en de gemeente zijn aangewezen.</p>
6	<p><u>De Dienst Bevolking van de gemeenten moet in het bijzonder aandacht besteden aan de volgende punten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Controle in het Rijksregister dat in de woning waarop de aangifte van adreswijziging van een burger betrekking heeft, geen andere personen, eventueel fictief, ingeschreven staan.</u> De burger moet van dit feit op de hoogte gebracht worden en de nodige regularisatiemaatregelen moeten genomen worden. • <u>De in het Rijksregister opgenomen IT betreffende het adres en de gezinssamenstelling moeten correct en bijgewerkt zijn teneinde de preventie en de bestrijding van de fictieve hoofdverblijfplaatsen te bevorderen.</u> De door een burger aangegeven gezinssamenstelling moet feitelijk gecontroleerd worden. Valse verklaringen kunnen het voorwerp uitmaken van strafrechtelijke sancties. • <u>Er mag geen enkele inschrijving als hoofdverblijfplaats geweigerd worden om redenen inzake veiligheid, gezondheid, urbanisme of ruimtelijke ordening.</u> Desgevallend dient toepassing te worden gemaakt van de procedure van voorlopige inschrijving.
7	<p><u>De ambtenaar van de burgerlijke stand of het gemachtigde personeelslid dienen van de wijkpolitie voldoende gemotiveerde woonstonderzoeken te eisen</u> alvorens de dossiers betreffende de inschrijvingen en afvoeringen van ambtswege voor te leggen aan het College van Burgemeester en Schepenen. Dit vereist vaak meerdere controles ter plaatse door de wijkpolitie.</p>

8	<p><u>Het College van Burgemeester en Schepenen moet ervoor zorgen dat de beslissingen van inschrijving en afvoering van ambtswege genomen worden binnen de maand na het afsluiten van het woononderzoek.</u> De desbetreffende gemotiveerde beslissingen moeten aan de betrokken burgers meegedeeld worden.</p>
9	<p><u>De burger moet correct geïnformeerd worden</u> over de stappen die hij/zij moet ondernemen wanneer hij/zij zijn/haar hoofdverblijfplaats verandert naar een andere gemeente in België of naar het buitenland. Hij/zij moet zich ook bewust zijn van de gevolgen van niet ingeschreven te zijn in de bevolkingsregisters. Deze informatie kan meegedeeld worden op de internetsite van de gemeente of tijdens een constructieve dialoog tussen de wijkagent en de burger.</p>
10	<p><u>De opleiding van de wijkpolitie</u> is ongetwijfeld één van de pijlers van de maatregelen ter voorkoming van domiciliefraude.</p>
11	<p><u>Wanneer een gemeente de aanwezigheid van talrijke fictieve inschrijvingen op haar grondgebied vermoedt, is het opportuun om doelgerichte controles te doen,</u> bijvoorbeeld op adressen van eengezinswoningen waarop meerdere personen/gezinnen ingeschreven zijn.</p>